

تحلیل منظرهای توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت

احسان کشاورزی*^۱، کریم پیروزی^۲، جمال حافظی^۳، جلال الدین دانش^۴، سعید پوش^۵، محمد بهزادیان^۶

۱ دانشجوی دکتری تربیت بدنی، گروه فیزیولوژی ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران
 ۲ کارشناسی ارشد، مدیریت پیشرفت و توسعه شهری و روستایی، مدیریت دولتی، دانشگاه پیام نور مهریز، مهریز، ایران
 ۳ کارشناسی ارشد، گروه تحقیق در عملیات، ریاضی کاربردی، دانشگاه دولتی سیستان بلوچستان، زاهدان، زاهدان، ایران
 ۴ کارشناسی ارشد، گروه حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحی یاسوج، یاسوج، ایران
 ۵ کارشناسی ارشد، مهندسی hse، دانشگاه گچساران، گچساران، ایران
 ۶ کارشناسی ارشد، مهندسی عمران ژئوتکنیک، گروه عمران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهدشت، دهدشت، ایران

چکیده

توسعه ورزش در گرو تشویق جامعه به انجام ورزش همگانی می باشد و ورزش همگانی می تواند در کاهش بیماری های قلبی و عروقی تاثیر داشته باشد. مطالعه حاضر با هدف تحلیل منظرهای توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت صورت می گیرد. این مطالعه از نوع توصیفی- پیمایشی بوده که ابزار پژوهش پرسشنامه ۳۰ سوالی مشارکت ورزشی و پرسشنامه عوامل توسعه ورزشی بوده که روایی بصورت صوری و پایایی توسط آلفای کرونباخ تایید گردید. تجزیه و تحلیل آماری به کمک نرم افزار SPSS23 و تست رگرسیون خطی صورت گرفت. نتایج نشان داد که خدمات تخصصی بر توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت تاثیر معنی داری داشته اند ($p < 0.05$). عوامل فردی بر توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت تاثیر معنی داری داشته اند ($p < 0.05$). عوامل محیطی بر توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت تاثیر معنی داری داشته اند ($p < 0.05$). مدیریت و ساختار بر توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت تاثیر معنی داری داشته اند ($p < 0.05$). براساس یافته ها مطالعه حاضر می توان گفت که مشارکت ورزشی به مثابه یک نظام جمعی است و توسعه آن نیازمند ساختار سیستمی مبتنی بر تفکیک و ترکیب مناسب روبه ها و نقش ها با توجه به اولویت های مشخص شده است.

واژه های کلیدی: توسعه، ورزش همگانی، مشارک ورزشی و شهرداری دهدشت

مقدمه

در سال های اخیر که فناوری اطلاعات موضوع دسترسی آسان را به اطلاعات محیا ساخته، تضاد فزاینده ای میان مدل های سنتی حسابداری و انتظارات کاربران پدید آمده است. فناوری اطلاعات باعث تغییر در محیط کسب و کار شده است (عرب مازار معضل شاخص های پایین سلامت و نشاط اجتماعی از جمله چالش های کشور است. همواره، این معضل دغدغه دولت مردان و کارشناسان اجتماعی بوده است و همچنین، از محورهای اصلی در سیاست گذاری کلان اجتماعی - فرهنگی کشور تا نقدهای اجتماعی است. اصلی ترین حوزه در ایجاد جامعه سالم و شاداب، توجه به سبک زندگی فعال و اوقات فراغت غنی است که در این میان مشارکت ورزشی با توجه به صرفه اقتصادی زیاد و کارکردهای پویا و ماندگار نقشی کلیدی ایفا می کند. در همین راستا، پژوهش های متعددی اثرهای مفید و پایدار جسمی و روانی ورزش را در اقشار مختلف نشان داده اند و شواهد علمی و تجربی بسیاری درباره منافع شناخته شده فعالیت بدنی و مشارکت ورزشی مشاهده شده اند؛ اما هنوز گزارش های سطح کشور نشان دهنده درصد زیاد افراد غیرفعال است (شهبازی و همکاران^۱، ۲۰۱۳). بر این اساس، نیاز به انجام مداخلاتی برای تغییر در سبک زندگی مردم به شدت احساس می شود. در همین راستا، ورزش به عنوان یک ابزار چندبعدی با تأثیرات گسترده، جایگاه و نقش ارزشمند خود را در سلامت، فراغت، تربیت و کارکردهای متعدد اجتماعی متجلی ساخته است. توسعه ورزش یکی از پایدارترین راه های جلوگیری از مفسد، انحرافات و ناهنجاری های رفتاری و نیز سالم سازی محیط و زندگی اجتماعی است (شعبانی^۲ و همکاران، ۲۰۱۴). بنابراین، مدیریت و برنامه ریزی توسعه و آینده نگری در ورزش برای دستیابی به اهداف متنوع آن، بسیار ضروری است و به اطلاعات مختلفی درباره نیازمندی های ورزشی اقشار مختلف نیاز است؛ زیرا، سطح مشارکت افراد در ورزش و سطح برنامه های ورزشی در هر جامعه بسیار متنوع است. یکی از راه های تدوین اهداف سازمان های ورزشی، توجه به سطوح مشارکتی افراد است. میزان مشارکت افراد در سطوح مختلف ورزش بر اهداف و سیاست های سازمان های ورزشی اثرگذار است و شناسایی سطوح مشارکت در ورزش به تشکیل سازمان ها و انجمن های ورزشی متناسب با هر سطح کمک می کند. علاوه بر این، در اولویت بندی اهداف برنامه های ورزشی مفید است. مشارکت ورزشی نیاز به تعریف مشخصی دارد؛ زیرا، هر فرد ممکن است برای مدت کوتاهی (چند بار) به فعالیت ورزشی روی آورد؛ اما این به معنای مشارکت ورزشی نیست؛ بلکه فعالیت مستمر همراه با نهادینه شدن اثرهای ورزش کردن است که مشارکت ورزشی را شکل می دهد. سطح مشارکت افراد در ورزش و سطح برنامه های ورزشی بسیار متنوع هستند. تحلیل وضعیت مشارکت افراد در سطوح مختلف ورزش بر اهداف و سیاست های سازمان های ورزشی اثرگذار است؛ زیرا، اهداف و برنامه های ورزشی نیاز به اولویت بندی دارند و این اولویت بندی باید براساس میزان و نوع مشارکت ورزشی انجام شود. وسیع ترین دامنه مشارکت به ورزش تربیتی-آموزشی و ورزش همگانی تفریحی اختصاص دارد. سطوح مشارکت ورزشی مردم در این سلسله مراتب تا ورزش حرفه ای، به تدریج کاهش می یابد. در قله این سلسله مراتب؛ یعنی ورزش حرفه ای، افراد کمتری به عنوان شرکت کننده مستقیم و فعال قرار دارند و برعکس، سطوح پایین، تماشاگران بسیاری را به خود جلب می کنند. مظاهر اصلی مشارکت ورزشی در ورزش همگانی و تفریحی نمایان است. در مشارکت ورزشی، افراد، خودجوش و با انگیزه درونی، ذوقی، متغیر و زودگذر هستند؛ بنابراین، هدف اصلی سازمان ها و مدیریت فعال در این سطح، فراهم کردن بیشترین امکانات تفریحی طبیعی و مصنوعی است (مالینا و لیتل^۳، ۲۰۰۸). همچنین، می توان گفت که در نظر بسیاری از افراد جامعه، ورزش به خودی خود فعالیت ارزشمند، مثبت و مفیدی ارزیابی می شود؛ اما شواهد نشان می دهند که در عمل گرایش به مشارکت در ورزش و انجام فعالیت های بدنی در جامعه وضعیت مناسبی ندارد (صفری^۴، ۲۰۱۲).

1 Shahbazi

2 Shabani

3 Malina & Little

4 Safari

به همین دلیل، با توجه به ویژگی های جمعیتی مردم ایران، وضعیت کنونی توسعه ورزش در کشور و اهمیت ورزش همگانی (سلامتی، نشاط عمومی، پایه ورزش قهرمانی و غیره)، این سطح از ورزش نیازمند مدیریت و عزم جدی برای توسعه پایدار ورزش همگانی است. توسعه جریانی است که تجدید حیات و همسویی عمومی را به همراه دارد و شامل دگرگونی های اساسی در ساخت های نهادی و مدنی است. سوتیریادو و همکاران^۵ (۲۰۰۸) توسعه ورزش را مشتمل بر ساختارها، سیستم ها، فرصت ها و فرایندهایی می دانند که افراد را قادر می سازد در ورزش و تفریحات شرکت کنند و عملکرد خود را تا سطح دلخواه ارتقا دهند. توسعه ورزش نوعی مداخله اجتماعی محسوب می شود که از چند اصل، فرایند و فعالیت تشکیل شده است و در پی ایجاد فرصت هایی است که افراد را به مشارکت در تمامی سطوح ورزش و فعالیت بدنی تشویق کند و این مشارکت در تمام دوران زندگی افراد و در اقصاء مختلف جامعه ادامه یابد. به همین دلیل، توسعه ورزش نیازمند توجه به ابعاد زیادی است و در سطح کلان و خرد عوامل زیادی بر اشاعه و ترویج ورزش تاثیر دارد (غفوری، ۲۰۰۸). بنابراین، مطالعه در حوزه ورزش همگانی زمینه پویایی است که عوامل اثرگذار بر آن همواره نیاز به بررسی دارند. براساس آمار موجود، ایران و استانهای آن در سرانه توسعه ورزش همگانی جایگاه مناسبی در رده بندی های جهانی ندارند و تقریباً در همه سرانه ها در سطح پایینی قرار دارند. فاصله بسیار با سرانه استاندارد جهانی لزوماً با افزایش امکانات و تبلیغ رسانه ای کاهش پذیر نیست؛ بلکه نیازمند انجام مطالعات تخصصی و نیازسنجی جامعه در سطح ملی و استانی کشور است که همه عوامل مختلف جمعیتی، فرهنگی، صنعتی، مدیریتی و غیره را در نظر گیرند. مطالعه حاضر با هدف تحلیل منظرهای توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت صورت می گیرد.

روش تحقیق

این مطالعه توصیفی و از نوع همبستگی بوده و هدف از آن تحلیل منظرهای توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت بوده که ارتباط بین متغیرها و بررسی فرضیه ها از طریق ضریب همبستگی پیرسون، واریانس چند متغیره و رگرسیون خطی صورت گرفته است. برای کسب مجوز ابتدا به اداره کل تربیت بدنی استان مراجعه و پس از کسب مجوز به بازیکنان مراجعه و بصورت تصادفی و بر حسب جمعیت میان نمونه آماری پرسشنامه توزیع گردید، اطلاعات بصورت میدانی و بوسیله پرسشنامه های استاندارد جمع آوری گردید، محقق با مراجعه به اداره کل تربیت بدنی خود اطلاعات مورد نیاز را بوسیله پرسشنامه گردآوری کرده است. در مطالعه حاضر خدمات تخصصی، نوع رشته ورزشی، اولویت بندی اقصاء مختلف جامعه، عوامل فردی، محیطی، مدیریتی، خدماتی و منابع مالی بعنوان متغیر مستقل و مشارکت ورزشی بعنوان متغیر وابسته، سن، تحصیلات، جنسیت، وضعیت تاهل و سابقه فعالیت بعنوان متغیر دموگرافیک می باشند.

جامعه آماری شامل کلیه کارشناسان، شهروندان و ورزشکاران داری سابقه قهرمانی بوده که در مجموع تعداد جامعه آماری ۱۶۰۰ نفر می باشد. با استفاده از فرمول کوکران ۳۰۰ نفر از کارشناسان، شهروندان و ورزشکاران داری سابقه قهرمانی بعنوان حجم نمونه انتخاب شدند. در این مطالعه به روش نمونه گیری احتمالی و به شیوه تصادفی - طبقه ای نمونه گیری به عمل آمد. جهت شناسایی نمونه ها از طریق اطلاعاتی که پژوهشگر داشتند نمونه ها شناسایی و سپس با انتخاب آنان امر پرسشگری از آنان به عمل آمد.

ابزار های اندازه گیری

پرسشنامه مشارکت ورزشی

پرسشنامه مشارکت ورزشی دارای ۳۰ گویه می باشد که نمره گذاری آن بصورت طیف لیکرت می باشد و نمره های آن از ۱ تا ۵ می باشد. پایایی آن در داخل کشور توسط بنار و همکاران (۱۳۹۷)، ۰/۸۷ و روایی آن توسط متخصصین حوزه مدیریت ورزشی پس از حذف گویه های زائد و اضافه نمودن گویه های مرتبط تایید گردید.

⁵ Sotiriadou

⁶ Ghafouri

پرسشنامه منظرهای توسعه

این پرسشنامه دارای ۱۴ گویه می باشد و در چهار بعد خدمات و منابع تخصصی (۳ گویه)، عوامل محیطی (۳ گویه)، عوامل فردی (۴ گویه) و مدیریت و ساختار (۴ گویه) طراحی شده و نمره گذاری آن بصورت طیف لیکرت و از ۱ تا ۵ می باشد. روایی آن بصورت صوری تایید گردید.

برای خرده مقیاس های مشارکت ورزشی، خدمات تخصصی، نوع رشته ورزشی، اولویت بندی اقبال مختلف جامعه، عوامل فردی، محیطی، مدیریتی، خدماتی و منابع مالی به ترتیب ۰/۷۵، ۰/۸۱، ۰/۸۵، ۰/۷۳ و ۰/۸۸ می باشد.

تجزیه و تحلیل آماری به کمک نرم افزار SPSS23 صورت گرفته است و تجزیه و تحلیل آماری در قالب آمار توصیفی که شامل میانگین، انحراف معیار، فراوانی و درصد فراوانی و آمار استنباطی در قالب اثبات یا رد فرضیه ها به کمک تست های t تک نمونه و رتبه بندی فریدمن صورت گرفته است.

نتایج

فرضیه اول:

خدمات تخصصی حوزه ورزش همگانی بر توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت تاثیر معنی داری دارد. یافته های توصیفی نشان داد که میانگین توسعه مشارکتی ۱۲۴/۸، خدمات تخصصی ۱۳/۴ و مولفه های فضا و امکانات، سرمایه انسانی و مالی، مشاوره روحی و روانی به ترتیب ۴/۴، ۵/۳ و ۴/۶ بدست آمده است.

جدول ۴-۷: میانگین و انحراف مولفه های خدمات تخصصی و توسعه مشارکتی ورزش همگانی

نام متغیر	میانگین	انحراف معیار
توسعه مشارکتی	۱۲۴/۸	۷/۵
خدمات تخصصی	۱۳/۴	۲/۳
فضا و امکانات	۴/۳	۱/۸
سرمایه انسانی و مالی	۴/۵	۱/۳
مشاوره روحی و روانی	۴/۶	۱/۵

برای بررسی این فرضیه از آزمون رگرسیون خطی استفاده شد که نتایج نشان داد خدمات تخصصی حوزه ورزش به اندازه ۵۴/۶ درصد بر توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت تاثیر معنی دار و مستقیمی دارد بطوریکه مولفه های فضا و امکانات، سرمایه انسانی و مالی و مشاوره روحی و روانی به ترتیب ۵۲/۶، ۵۸/۸ و ۵۹/۶ درصد بر توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت تاثیر داشته اند ($P < 0.01$).

جدول ۴-۸: تاثیر خدمات تخصصی بر توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت به کمک آزمون رگرسیون خطی

نام متغیر	B	بتا	t	سطح معنی داری
توسعه مشارکتی	۰/۱۲۴		۰/۱۰۲	۰/۱۰۲
خدمات تخصصی	۰/۳۲۱	۰/۵۴۶	۱۴/۵	۰/۰۰
فضا و امکانات	۰/۳۶۳	۰/۵۲۶	۱۲/۳	۰/۰۰
سرمایه انسانی و مالی	۰/۴۰۲	۰/۵۸۸	۱۵/۴	۰/۰۰
مشاوره روحی و روانی	۰/۲۹۸	۰/۵۹۶	۱۷/۶	۰/۰۰

فرضیه دوم:

عوامل محیطی بر توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت تاثیر معنی داری دارد.

یافته های توصیفی نشان داد که میانگین توسعه مشارکتی ۱۲۴/۸، عوامل محیطی ۱۳/۶ و مولفه های فرهنگی و ایدئولوژیکی، اقتصادی و صنعتی و مکان شناسی و جغرافیایی به ترتیب ۴/۷، ۴/۳ و ۴/۶ بدست آمده است.

جدول ۴-۹: میانگین و انحراف مولفه های عوامل محیطی و توسعه مشارکتی ورزش همگانی

نام متغیر	میانگین	انحراف معیار
توسعه مشارکتی	۱۲۴/۸	۷/۵
عوامل محیطی	۱۳/۶	۲/۱
مولفه های فرهنگی و ایدئولوژیکی	۴/۷	۱/۳
اقتصادی و صنعتی	۴/۳	۱/۵
مکان شناسی و جغرافیایی	۴/۶	۱/۶

برای بررسی این فرضیه از آزمون رگرسیون خطی استفاده شد که نتایج نشان داد عوامل محیطی به اندازه ۳۵/۸ درصد بر توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت تاثیر معنی دار و مستقیمی دارند بطوریکه مولفه های فرهنگی و ایدئولوژیکی، اقتصادی و صنعتی و مکان شناسی و جغرافیایی به ترتیب ۳۵/۶، ۴۱/۲ و ۲۹/۴ درصد بر توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت تاثیر داشته اند ($P < 0.01$).

جدول ۴-۱۰: تاثیر عوامل محیطی بر توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت به کمک آزمون رگرسیون خطی

نام متغیر	B	بتا	t	سطح معنی داری
توسعه مشارکتی	۰/۱۳۶		۰/۴۰۵	۰/۰۹۸
عوامل محیطی	۰/۲۴۱	۰/۳۵۸	۵/۶	۰/۰۰
مولفه های فرهنگی و ایدئولوژیکی	۰/۲۶۱	۰/۳۵۶	۵/۶	۰/۰۰
اقتصادی و صنعتی	۰/۳۰۸	۰/۴۱۲	۱۰/۷	۰/۰۰
مکان شناسی و جغرافیایی	۰/۲۰۴	۰/۲۹۴	۳/۴	۰/۰۰

فرضیه سوم:

مدیریت و ساختار بر توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت تاثیر معنی داری دارد.

یافته های توصیفی نشان داد که میانگین توسعه مشارکتی ۱۲۴/۸، مدیریت و ساختار ۱۸/۴ و مولفه های مطالعات و ارزیابی، عملیات و بازخور، فرهنگ سازی و رسانه و سیاست گذاری به ترتیب ۴/۳، ۴/۲، ۴/۵ و ۴/۶ بدست آمده است.

جدول ۴-۱۱: میانگین و انحراف مولفه های عوامل مدیریت و ساختار و توسعه مشارکتی ورزش همگانی

نام متغیر	میانگین	انحراف معیار
توسعه مشارکتی	۱۲۴/۸	۷/۵
مدیریت و ساختار	۱۸/۴	۲/۳
مطالعات و ارزیابی	۴/۳	۱/۴
عملیات و بازخور	۴/۲	۱/۸
فرهنگ سازی	۴/۵	۱/۴
رسانه و سیاست گذاری	۴/۶	۱/۳

برای بررسی این فرضیه از آزمون رگرسیون خطی استفاده شد که نتایج نشان داد مدیریت و ساختار به اندازه ۴۵/۴ درصد بر توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت تاثیر معنی دار و مستقیمی دارند بطوریکه مولفه های مطالعات و ارزیابی، عملیات و بازخور، فرهنگ سازی و رسانه و سیاست گذاری و برنامه ریزی به ترتیب ۴۱/۶، ۴۷/۸، ۴۳/۵ و ۵۰/۴ درصد بر توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت تاثیر داشته اند ($P < 0.01$).

جدول ۴-۱۲: تاثیر عوامل مدیریت و ساختار بر توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت به کمک آزمون رگرسیون خطی

نام متغیر	B	بتا	t	سطح معنی داری
توسعه مشارکتی	۰/۲۰۱		۲/۴۱	۰/۰۴۱
مدیریت و ساختار	۰/۳۸۵	۰/۴۵۴	۱۳/۶	۰/۰۰
مطالعات و ارزیابی	۰/۴۲۱	۰/۴۱۶	۱۲/۴	۰/۰۰
عملیات و بازخور	۰/۳۹۵	۰/۴۷۸	۱۵/۵	۰/۰۰
فرهنگ سازی	۰/۳۵۱	۰/۴۳۵	۱۱/۷	۰/۰۰
رسانه و سیاست گذاری	۰/۴۵۳	۰/۵۰۴	۱۵/۶	۰/۰۰

فرضیه چهارم: عوامل فردی بر توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت تاثیر معنی داری دارد.

یافته های توصیفی نشان داد که میانگین توسعه مشارکتی ۱۲۴/۸، عوامل فردی ۱۸/۶ و مولفه های ظرفیتی و ساختاری، جمعیتی و معیشتی، رفتاری و مصرفی و روانشناسی و ادراکی به ترتیب ۴/۴، ۴/۶، ۴/۷ و ۴/۴ بدست آمده است.

جدول ۴-۱۳: میانگین و انحراف مولفه های عوامل فردی و توسعه مشارکتی ورزش همگانی

نام متغیر	میانگین	انحراف معیار
توسعه مشارکتی	۱۲۴/۸	۷/۵
عوامل فردی	۱۸/۶	۲/۵
ظرفیتی و ساختاری	۴/۴	۱/۶
جمعیتی و معیشتی	۴/۶	۱/۷
رفتاری و مصرفی	۴/۷	۱/۳
روانشناسی و ادراکی	۴/۴	۱/۵

برای بررسی این فرضیه از آزمون رگرسیون خطی استفاده شد که نتایج نشان داد عوامل فردی به اندازه ۳۴/۸ درصد بر توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت تاثیر معنی دار و مستقیمی دارند بطوریکه مولفه های ظرفیتی و ساختاری، جمعیتی و معیشتی، رفتاری و مصرفی و روانشناسی و ادراکی به ترتیب ۳۱/۶، ۲۹/۴، ۴۰/۵ و ۲۷/۸ درصد بر توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت تاثیر داشته اند ($P < 0.01$).

جدول ۴-۱۴: تاثیر عوامل فردی بر توسعه مشارکتی ورزشی در شهرداری دهدشت به کمک آزمون رگرسیون خطی

نام متغیر	B	بتا	t	سطح معنی داری
توسعه مشارکتی	۰/۱۰۷		۰/۳۰۸	۰/۱۲۴
عوامل فردی	۰/۳۱۵	۰/۳۴۸	۱۰/۶	
ظرفیتی و ساختاری	۰/۲۹۴	۰/۳۱۶	۸/۹	۰/۰۰
جمعیتی و معیشتی	۰/۲۵۶	۰/۲۹۴	۷/۴	۰/۰۰
رفتاری و مصرفی	۰/۳۷۵	۰/۴۰۵	۱۳/۳	۰/۰۰
روانشناسی و ادراکی	۰/۲۱۴	۰/۲۷۸	۵/۲	۰/۰۰

بحث و نتیجه گیری

نتایج نشان داد خدمات تخصصی حوزه ورزش بر توسعه مشارکتی ورزشی تاثیر معنی دار و مستقیم دارد. در تبیین یافته های مطالعه حاضر می توان گفت که فراهم نمودن امکانات مورد نیاز برای ورزشکاران می تواند بر بهبود توسعه مشارکت ورزشی اثرگذار باشد. برای فراهم ساختن امکانات تخصصی نیاز به بودجه و تامین مالی می باشد. زمانی توسعه مشارکتی می تواند اثرگذار باشد که دستاورد و منافع داشته باشد. نتایج این مطالعه با یافته های مطالعه وفایی مقدم و همکاران (۱۳۹۷) با هدف تحلیل عوامل توسعه ورزش همگانی بر اساس نظریه داده بنیاد و سوگیاما (۲۰۱۲) در مطالعه ای به بررسی وضعیت مشارکت کارکنان شرکت ها و نهادهای دولتی، همسو می باشد.

نتایج نشان داد عوامل محیطی بر توسعه مشارکتی ورزشی تاثیر معنی دار و مستقیم دارد. در تبیین یافته های مطالعه حاضر می توان گفت که عوامل اجتماعی و سیاسی از جمله فاکتورهای موثر بر توسعه مشارکتی ورزشی می باشند. عوامل فرهنگی و ایدئولوژی از دیگر عوامل موثر بر توسعه مشارکت ورزشی می باشد. مکان شناسی مناسب برای انجام ورزش همگانی نیز بر مشارکت ورزشکاران تاثیرگذار می باشد. نتایج این مطالعه با یافته های دالمن و همکاران (۲۰۱۰) در مطالعه ای به بررسی وضعیت اجتماعی-اقتصادی توسعه مشارکت در ورزش میان ساکنان جنوب استرالیا و بنار و همکاران (۱۳۹۷) در مطالعه ای به تحلیل منظرهای توسعه مشارکت ورزشی در استان گیلان: خدمات، اقشار، عوامل، متولیان، نیازها، چالشها و راهکارها، همسو می باشد.

نتایج نشان داد مدیریت و ساختار بر توسعه مشارکتی ورزشی تاثیر معنی دار و مستقیم دارد. در تبیین یافته های مطالعه حاضر می توان گفت که مدیران می توانند از طریق رسانه ها زمینه حضور مردم را در ورزش همگانی و فرهنگ حضور آنها را فراهم سازد. عملیات و بازخور نیز در توجیه توسعه ورزش همگانی اثرگذار است. سیاست گذاری و برنامه ریزی مسئولین هیات ها در جهت توسعه مشارکت ورزشی اثرگذار است. نتایج این مطالعه با یافته های تهذیبی (۱۳۹۴) مطالعه ای با هدف بررسی عوامل موثر بر توسعه ورزش همگانی و موانع موجود از دیدگاه شرکت کنندگان و دست اندرکاران همایش پیاده روی صبح و نشاط در استان خوزستان و آنیر و همکاران (۲۰۰۹) در مطالعه ای به بررسی عوامل موثر بر توسعه مشارکتی ورزش زنان همسو می باشد. نتایج نشان داد مدیریت و ساختار بر توسعه مشارکتی ورزشی تاثیر معنی دار و مستقیم دارد. در تبیین یافته های مطالعه حاضر می توان گفت که میزان اشتیاق مدیران بر مشارکت در ورزش همگانی تاثیر گذار است. تعداد افراد جامعه که از ورزش همگانی استقبال می کنند به همراه ظرفیت و پتانسیل ورزش از جمله دیگر عوامل توسعه می باشند. نتایج این مطالعه با یافته های مشکل گشا (۱۳۸۹) در مطالعه ای به توسعه مشارکت ورزشی زنان: شناسایی انگیزه ها و موانع، وسینگر و همکاران (۲۰۱۵) در مطالعه ای به بررسی عوامل موثر بر توسعه مشارکتی ورزشکاران در ورزش های همگانی و مطالعه وفایی مقدم و همکاران (۱۳۹۷) با هدف تحلیل عوامل توسعه ورزش همگانی بر اساس نظریه داده بنیاد همسو می باشد.

۵-۴- نتیجه گیری

با توجه به اینکه ورزش نهادی فراگیر در جامعه است؛ مدل های ارائه شده میتواند به خوبی ظرفیت ابعاد مختلف مشارکت ورزشی را نشان دهد و روشن سازد که مشارکت مردم در ورزش از زمینه های گسترده ای اثر می پذیرد؛ این مدل ها نمایش ساده ای از ساختار ورزش همگانی شهرداری دهدشت است. مدل های حاضر، ساخته ای اساسی مشارکت ورزشی شهرداری دهدشت را می رساند و در سطح خود، قادر به تبیین آن و ارائه کارکردهایش است. بر پایه مدل حاضر می توان فرایند ورزش همگانی شهرداری دهدشت را تجزیه و تحلیل کرد و به نوعی دسته بندی جدید دست یافت که مبتنی بر مدل های ورزش همگانی در سایر کشورها و نظرات خبرگان استان است؛ این مدل، چارچوبی مناسب و بومی برای مطالعات در این حوزه است و به عنوان مقدمه ای به منظور همگانی شدن ورزش در شهرداری دهدشت می تواند مبنای عمل قرار گیرد و شناختی کلان و جامع بر پایه شناسایی عوامل کلیدی مؤثر بر ورزش همگانی شهرداری دهدشت و چگونگی تعامل آنها با یکدیگر پدید می آورد؛ این مدل می تواند مبنای عقلانی توسعه مشارکت ورزشی در سطح استانی (ایران) قرار گیرد که قابلیت ارزیابی مستمر را ایجاد می کند.

پیشنهادهای

- تدوین دستورالعمل جدید و قانونمند ورزش کارکنان دولت با رویکرد جدید بهره وری منابع انسانی
- برگزاری کارگاه های آموزشی مبنی بر نقش ورزش در افزایش کارایی و سلامت نیروی انسانی برای مدیران سازمان ها
- پشتیبانی مادی و معنوی از تولیدکنندگان وسایل و تجهیزات فراگیر ورزش همگانی و فعالیت بدنی به وجود آوردن ساختارهای مناسب برای جذب داوطلبین ورزشی و انجمنهای مردم نهاد نیازسنجی جامع در ورزش همگانی و فعالیت بدنی و ارائه خدمات بر مبنای آن تدوین نظام اطلاعاتی ورزش همگانی.
- پژوهش و مطالعه مستمر در راستای تقویت مبنای علمی و مدیریتی ورزشهای همگانی تدوین نرم سطح نشاط و سلامت جامعه و مقایسه با نرمهای کشوری و بین المللی موجود سنجش شاخص های سلامت قبل و بعد از انجام برنامه های ورزش همگانی و فعالیت ایجاد پیستهای اختصاصی برای انواع ورزش های همگانی در سطح شهرها
- توزیع تجهیزات ورزشی ارزان قیمت در اماکن عمومی طراحی و ساخت وسایل تفریحی و اسباببازی با تأکید بر ورزش همگانی و فعالیت بدنی سالم و مفرح باز مهندسی معماری اماکن ورزشی با رویکرد ایمنی و زیبایی شناختی برنامه استفاده از تسهیلات
- حمل و نقل برای شرکت در رویدادهای ورزش همگانی و فعالیت تفریحی همگانی
- برآورد نیاز مالی واقعی ورزش و ایجاد ساز و کارهای مناسب جهت تأمین اقتصادی فراهم سازی زمینه استفاده اقشار خاص از اماکن ورزشی دولتی و غیردولتی

منابع

- اسلامی، ا؛ محمودی، ا؛ خبیری، م. و نجفیان رضوی، س.م. (۱۳۹۲). «نقش وضعیت اجتماعی - اقتصادی در انگیزه مشارکت شهروندان به ورزش های همگانی - تفریحی»، پژوهش های کاربردی در مدیریت ورزشی، دوره ۲، ش ۳، ص ۱۰۴-۸۹.
- آفرینش خاکی، ا؛ تندنویس، ف. و احمدمظفری، س.ا. (۱۳۸۴). «مقایسه دیدگاه های اعضای هیأت علمی، مربیان، ورزشکاران و مدیران در مورد چگونگی توسعه ورزش همگانی»، نشریه علوم حرکتی و ورزش، ج ۱، ش ۵، ص ۲۲-۱.
- آقاجانی چوبر، نوشین. (۱۳۸۹). بررسی نقش بانوان در مطبوعات ورزشی، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی.
- آقایی، سیدداود. (۱۳۸۷). نقد و بررسی نظریه های مطرح درباره نقش رسانه ها در مدیریت بحران. فصلنامه پژوهش های ارتباطی، ۵۶، صص ۲۷-۷.
- بنار، نوشین، دستوم، صلاح. و خان محمدی، علی محمد. (۱۳۹۷). تحلیل منظرهای توسعه مشارکت ورزشی در استان گیلان: خدمات، اقشار، عوامل، متولیان، نیازها، چالش ها و راهکارها. مطالعات مدیریت ورزشی، ۱۰ (۴۸): ۶۶-۳۷.

- پارسامهر، م. و ترکان، ر. (۱۳۸۹). «بررسی رابطه بین سرمایه اجتماعی و مشارکت ورزشی (مطالعه موردی: پرستاران بیمارستان‌های دولتی شهر یزد)»، پژوهش پرستاری، دوره ۷، ش ۲۶، ص ۷۹-۶۹.
- تهذیبی، خادم علی. (۱۳۹۴). بررسی عوامل مؤثر بر توسعه ورزش همگانی و موانع موجود از دیدگاه شرکت کنندگان و دست اندرکاران همایش پیاده روی صبح و نشاط در استان خوزستان، کنفرانس بین المللی مدیریت و اقتصاد در قرن ۲۱، تهران، موسسه سرآمد همایش کارین.
- جوادی پور، م. و سمیع نیا، م. (۱۳۹۲). «تبیین موقعیت راهبردی و ارائه استراتژی توسعه ورزش همگانی در ایران»، پژوهش‌های مدیریت ورزشی و علوم حرکتی، س ۳، ش ۵، ص ۲۸-۱۵.
- حمیدی مهرزاد، تسلیمی زهرا، اندام رضا. شناسایی و اولویت بندی عوامل مؤثر بر جذب داوطلبان در ورزش همگانی. پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی. ۱۳۹۴. (۵): ۱۰ (۴۷-۵۵)
- رحمتی، م. م. و کبیری، س. (۱۳۹۲). «تحلیل جنسیتی عامل‌های اجتماعی مؤثر در مشارکت ورزشی: مطالعه موردی ورزشکاران شهر رشت»، نشریه مطالعات فرهنگی در ورزش، ش ۲، ص ۱۵-۱.
- رستمی، ناصر؛ راضیه کبری شریفی و ریحانه رستمی، ۱۳۹۴، ورزش همگانی (ضرورت، چشم انداز و موانع)، اولین همایش ملی دستاوردهای نوین تربیت بدنی و ورزش، چابهار، دانشگاه بین المللی چابهار،
- زنگی آبادی، ع؛ تاجیک، ز. و غلامی، ی. (۱۳۸۸). «تحلیل پراکنش فضایی مبلمان ورزشی در پارک‌های شهری و تأثیر آن بر رضایت و استقبال شهروندان (مطالعه موردی: شهر اصفهان)»، فصلنامه جغرافیا و مطالعات محیطی، س ۱، ش ۲، ص ۳۴-۱۵.
- سلامی، فاطمه. (۱۳۸۱). توصیف موانع شرکت بانوان در فعالیت‌های ورزشی. طرح پژوهشی، دانشگاه تربیت معلم.
- سمیع نیا، م؛ پیمانی زاد، ح. و جوادی پور، م. (۱۳۹۲). «آسیب شناسی ورزش همگانی در ایران و ارائه راهکارهای توسعه بر اساس مدل SWOT»، مطالعات مدیریت ورزشی، ش ۲۰، ص ۲۳۸-۲۲۱.
- صادقی، زهرا و احمد ترک فر، ۱۳۹۵، بررسی نقش عوامل جامعه پذیری بر توسعه مشارکت ورزشی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز، دومین همایش ملی علوم و فناوری های نوین ایران، تهران، انجمن توسعه و ترویج علوم و فنون بنیادین، https://www.civilica.com/Paper-PFCONF02-PFCONF02_078.html
- عادلخانی، ا؛ موسوی، ک. و فراهانی، ا. (۱۳۹۱). «سرمایه فرهنگی شرکت کنندگان در ورزش همگانی: سیاست گذاری‌ها و راهکارها»، فصلنامه مجلس و راهبرد، س ۱۹، ش ۶۹، ص ۳۲-۵.
- عزیزنژاد، صمد. (۱۳۸۷). موانع سرمایه گذاری در ورزش و راهکارهای جلب مشارکت بخش خصوصی. مجموعه مقالات دومین همایش سرمایه گذاری برای توسعه فضاهای ورزشی شهر تهران (چالش‌ها و فرصت‌ها). تهران: سازمان ورزش شهرداری، صص ۱۵-۵۲
- قاسمی، حمید. (۱۳۸۶). بررسی نقش رسانه های گروهی در توسعه ورزش کشور، رساله دکتری، دانشگاه آزاد اسلامی.
- مشکل گشا، الهام. (۱۳۸۹). توسعه مشارکت ورزشی زنان: شناسایی انگیزه هاوموانع، مجله مدیریت راهبردی، ۶(۴): ۴۳-۱۱.
- مظفری، ا. ا. و قره، م. ع. (۱۳۸۴). «وضعیت ورزش همگانی ایران و مقایسه آن با چند کشور منتخب جهان»، نشریه علوم حرکتی و ورزش، ش ۶، ص ۱۷۱-۱۵۱.
- مهرآیین، م. (۱۳۸۷). نظریات جدید جامعه‌شناسی و ورزش، تهران: انتشارات جامعه‌شناسان.
- نورعلی وند علی، ملکی امیر، پارسامهر مهربان، قاسمی حمید. (۱۳۹۵). بررسی نقش سرمایه اجتماعی در تبیین مشارکت ورزشی (مورد مطالعه: زنان استان ایلام). (مطالعات توسعه اجتماعی - فرهنگی. ۵ (۳): ۱۵۱-۱۷۸.
- هاشمی، س. و مرادی، ا. (۱۳۸۹). «بررسی نقش خانواده در جامعه‌پذیری ورزشی»، مجله جامعه‌شناسی ایران، دوره ۱۱، ش ۴، ص ۱۶۸-۱۴۳.

- وفايي مقدم، علي، فرزانه، رضوي، محمد حسن. ۱۳۹۷. تحليل عوامل توسعه ورزش همگاني بر اساس نظريه داده بنياد، پژوهش در مديريت ورزشي، ۶(۴): ۲۸-۴۱.
- Aman, M. (2009). Sport for all and elite sport: Underlining values and aims for government involvement via leisure policy. *European Journal of Social Sciences*, 9(4), 21-39.
- Annear, MJ., Cushman, G., & Gidlow, B. (2009). Leisure time physical activity differences among older adults from diverse socioeconomic neighborhoods. *health and Place*, 15(2), 482-90.
- Dollman, J. & Lewis, R. (2010) "The Impact of Socio Economic Position on Sport Participation among South Australian youth". *Journal of Science and Medicine in Sport*, 1:318-322.
- Dollman., C., & Lewis, R. (2010). The impact of socio-economic position on sport participation among South Australian youth. *Journal of Science and Medicine in Sport*, 1, 318-22.
- Gayle, K. (2010). Dimensions of leisure for life: Individuals and society. *Human Kinetics*, 31(4), 29-41.
- Ghafouri, F. (2008). Study of sport for society and good entertainment and provide models for future planning: The National bureau of sports management and development of the country. *Research Project of Physical Education Organization of Iran*, 47.
- Javaadi Pour, M., Ghavidel, A., & Samie Nia, R. (2012). Provided a theoretical framework and design a model for the development of sport. *Sports Management Studies*, 21(7), 127-48. (Persian).
- Kilpatrick, K.M. Herbert, E. & Bartholomew, J. (2005) "College Students' Motivation for Physical Activity L: Differentiating Men's and Women's Motives for Sport Participation and Exercise". *Journal Am Coll Health*, 54(2):87-94.
- Lauri, L., Telama, R., Nupponen, H., Rimpelä, A., & Lasse, P. (2008). Trends in leisure time physical activity among young people in Finland, 1977—2007. *European Physical Education Review*, 14(2), 139-55.
- Malina, R. M., & Little, B. B. (2008). Physical activity: the present in the context of the past. *American Journal of Human Biology*, 20(4), 373-91.
- Nicholas, L., Holt, A., Kacey, C., Neely, A., Linda, G., Slater, A., ..., & Katherine, A. (2017). A grounded theory of positive youth development through sport based on results from a qualitative meta-study, *International Review of Sport and Exercise Psychology*, 10(1), 1-49.
- Norges, I. (2011). Joy of sport for all. *Sport Policy Document 2011-2015*, 3, 1- 68.
- Persson, T. (2016). Participant list updated 2016-11-06. 340 shooters are now register for Swedish Cup
- Prins, Richard G. Sigrid, M. Mohnen. Frank, J. Van Lenthe. J. B. & Anke, O. (2012) "Are Neighbourhood Social Capital and Availability of Sports Facilities Related to Sports Participation among Dutch Adolescents?". *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 9(90):2-11.
- Safari, M., (2012), designed the sport's development pattern. (Unpublished doctoral dissertation). Tarbiat Modarres University, Tehran, Iran.
- Safari, M., Ehsani, M., & Amiri, M. (2012). An analysis of the sport of using structural equation modeling. *Journal of Research in Sport Management and motor behavior*, 5(13), 31-50. (Persian).

- Shaabani, A., Ghafouri, F., & honari, H. (2014). The study of politics and strategies of comprehensive development of sport for sport. (Unpublished master's thesis). Tehran Allameh University, Tehran. (Persian).
- Shaabani, M. K. (2011). Sport in Iran and compare it with several countries: Barriers, solutions and development strategies. (Unpublished doctoral dissertation). Payam Noor University, Tehran. (Persian).
- Shabani A., Ghafuri, F., & Henry, H. (2014) study of sport for all policies and strategies and development the comprehensive system in Iran. *Sport Management Studies*, 6(27), 15-30.
- Shahbazi, M., Shabani, F., & Saturn Safari, M. (2013). Sport for all (necessities, obstacles and solutions). *Journal of the Parliament and strategy*, 20(76), 69-97.
- Shtraves, A., & Kourbin, J. (2011). Principles of qualitative research methods (M Bouyok, tranlstor). Iran, Institute for Humanities and Cultural Studies.
- Sotiriadou, K., Shilbury, D., & Quick, S. (2008). The attraction, retention/transition, and nurturing process of sport development: Some Australian evidence. *Journal of sport management*, 22(3), 247-72.
- Sugiyama, T. (2012). The built environment and physical activity behaviour change: New directions for research. *Res Exerc Epidemiol*, by the Japanese Association of Exercise Epidemiology 14(2), 118-24.
- Weissinger, E. Bandalos, D.(2015). Development, reliability and validity of a scale to measure intrinsic motivation in leisure,*Journal of Leisure Research*,27(379),-400.